

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA AGENCIJA ZA NADZOR
FINANCIJSKIH USLUGA

Na temelju odredbi članka 100. stavka 4. i članka 100.f Zakona o mirovinskim osiguravajućim društvima (»Narodne novine«, broj 22/14, 29/18, 115/18 i 156/23), Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga na sjednici Upravnog vijeća, održanoj 8. studenoga 2024. godine donosi

PRAVILNIK O REVIZIJI U MIROVINSKOM OSIGURAVAJUĆEM DRUŠTVU

Uvodne odredbe

Članak 1.

Ovim Pravilnikom Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (dalje u tekstu: Hanfa) propisuje:

1. opseg i sadržaj revizije u mirovinskom osiguravajućem društvu za potrebe Hanfe koju obavlja revizorsko društvo iz članaka 100.a i 100.f Zakona o mirovinskim osiguravajućim društvima (»Narodne novine«, broj 22/14, 29/18, 115/18 i 156/23, dalje u tekstu: Zakon),
2. način i rokove dostave revizorskog izvješća za potrebe Hanfe,
3. ocjene i razloge za odbijanje ocjene revizora.

Članak 2.

(1) Uprava mirovinskog osiguravajućeg društva dužna je revizorskom društvu dati na raspolaganje svu potrebnu dokumentaciju te mu omogućiti uvid u poslovne knjige, spise i računalne ispise. Mirovinsko osiguravajuće društvo dužno je revizorima omogućiti pristup poslovnim i radnim prostorijama.

(2) U svrhu provedbe revizije mirovinsko osiguravajuće društvo dužno je staviti revizorskom društvu na raspolaganje odgovarajuće prostorije i pomagala. Ako je unos ili pohranjivanje podataka obavljeno primjenom računalne obrade podataka, mirovinsko osiguravajuće društvo dužno je na vlastiti trošak i unutar primjerenog roka staviti revizorskom društvu na raspolaganje pomagala potrebna za očitavanje dokumentacije te, ako je to nužno, osigurati čitke trajne ispise u potrebnom broju preslika.

Članak 3.

(1) U smislu ovoga Pravilnika revizija je revizija za potrebe Hanfe.

(2) Revizorsko društvo koje obavlja reviziju godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja za poslovnu godinu na koju se revizija odnosi dužno je sastaviti revizorsko izvješće za potrebe Hanfe za tu poslovnu godinu.

(3) Revizorsko društvo dužno je nakon obavljene revizije sastaviti pismo preporuka upravi i dostaviti ga upravi mirovinskog osiguravajućeg društva i Hanfi uz izvješće iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Iznimno od stavka 2. ovoga članka provjeru i ocjenu stanja informacijskog sustava i adekvatnosti upravljanja informacijskim sustavom određenog mirovinskog osiguravajućeg društva može obaviti revizorsko društvo različito od onoga koje obavlja zakonsku reviziju tog mirovinskog osiguravajućeg društva.

Opseg i sadržaj revizije te ocjene revizora
Članak 4.

- (1) Revizija je postupak provjere i ocjene pravilnosti, točnosti i potpunosti:
1. godišnjih dodatnih izvještaja koja se dostavljaju Hanfi u skladu s Pravilnikom o strukturi i sadržaju financijskih i dodatnih izvještaja mirovinskog osiguravajućeg društva,
 2. izvještaja sa stanjem na posljednji dan kalendarske godine koji se dostavljaju Hanfi u skladu s Pravilnikom o dozvoljenim ulaganjima i ograničenjima ulaganja imovine za pokriće tehničkih pričuva mirovinskog osiguravajućeg društva,
 3. izvještaja sa stanjem na posljednji dan kalendarske godine koji se dostavljaju Hanfi u skladu s Pravilnikom o adekvatnosti kapitala mirovinskog osiguravajućeg društva.
- (2) Pravilnost, točnost i potpunost izvještaja iz stavka 1. ovog članka revizorsko društvo dužno je provjeriti na način da ocijeni jesu li ti izvještaji sastavljeni u skladu sa Zakonom i propisima donesenim na temelju Zakona te jesu li na usporedivim stavkama usklađeni s revidiranim godišnjim financijskim izvještajima.
- (3) Revizorsko izvješće za potrebe Hanfe čine sljedeći izvještaji:
1. Izvještaj o stanju i promjenama tehničkih pričuva,
 2. Izvještaj o stanju i strukturi ulaganja imovine za pokriće tehničkih pričuva,
 3. Izvještaj o ispunjavanju uvjeta adekvatnosti kapitala,
 4. Izvještaj o načinu vođenja poslovnih knjiga,
 5. Izvještaj o ispravnosti i potpunosti obavijesti i izvještaja koji se dostavljaju Hanfi,
 6. Izvještaj o pridržavanju pravila o upravljanju rizicima i
 7. Izvještaj o stanju informacijskog sustava i adekvatnosti upravljanja informacijskim sustavom.
- (4) Ocjena revizora opisna je i kreće se u rasponu od potpuno zadovoljavajuće do potpuno nezadovoljavajuće i određuje se prema sljedećim kriterijima:
1. potpuno zadovoljavajuće – bez primjedbi za područje koje je predmet provjere i ocjene i bez primjedbi za postupke mirovinskog osiguravajućeg društva s obzirom na preporuke revizora iz prethodnih godina,
 2. zadovoljavajuće – manji nedostaci koji nemaju značajan utjecaj na područje koje je predmet provjere i ocjene i/ili za postupke mirovinskog osiguravajućeg društva s obzirom na preporuke revizora iz prethodnih godina,
 3. nezadovoljavajuće – utvrđeni su značajni nedostaci za područje koje je predmet provjere i ocjene i za koje je potrebno uvesti posebno praćenje te za koje je revizor izdao preporuke,
 4. potpuno nezadovoljavajuće – identificirani problemi koji imaju utjecaj na rezultat poslovanja, financijski položaj i solventnost mirovinskog osiguravajućeg društva te koji mogu ugroziti buduće poslovanje mirovinskog osiguravajućeg društva.

Izvještaj o stanju i promjenama tehničkih pričuva
Članak 5.

- (1) Revizorsko društvo dužno je provjeriti te ocijeniti stanje i promjene tehničkih pričuva o čemu mora izraditi izvještaj o stanju i promjenama tehničkih pričuva.
- (2) Izvještaj iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati najmanje:
- stanje tehničkih pričuva na početku godine i na kraju godine te promjene stanja tehničkih pričuva tijekom godine,
 - opis metoda koje mirovinsko osiguravajuće društvo primjenjuje za oblikovanje tehničkih pričuva (ako je mirovinsko osiguravajuće društvo promijenilo metodu izračuna tehničkih pričuva tada revizor mora pojasniti promjenu i učinak na financijski rezultat i financijski položaj mirovinskog osiguravajućeg društva),
 - preporuke revizora s navođenjem uočenih slabosti i rizika koji proizlaze iz načina oblikovanja tehničkih pričuva,
 - konstatacije o postupcima mirovinskog osiguravajućeg društva s obzirom na preporuke revizora iz prethodnih godina,

- mišljenje nezavisnog ovlaštenog aktuara o stanju tehničkih pričuva koje mora obuhvaćati ocjenu stanja tehničkih pričuva te razloge za pozitivno mišljenje, mišljenje uz ograde, odnosno negativno mišljenje,
 - ocjenu revizora iz članka 4. stavka 4. ovoga Pravilnika.
- (3) Izvještaj iz stavka 1. ovoga članka izrađuje se posebno za tehničke pričuve za obvezno mirovinsko osiguranje odnosno poslove iz članka 9. stavka 1. točke 1. Zakona, posebno za dobrovoljno mirovinsko osiguranje odnosno poslove iz članka 9. stavka 1. točaka 2., 3. i 4. Zakona i posebno za druge poslove vezane za poslove mirovinskog osiguranja iz članka 9. stavka 1. točke 5. Zakona.
- (4) Nezavisni ovlašteni aktuar iz stavka 2. alineje 5. ovoga članka je osoba koja ispunjava uvjete propisane člankom 55. Zakona, uz iznimku da ista nije zaposlena u mirovinskom osiguravajućem društvu ili u povezanoj osobi mirovinskog osiguravajućeg društva čiji su izvještaji predmet revizije u skladu s člankom 3. točkom 32. Zakona.

Izvještaj o stanju i strukturi ulaganja imovine za pokriće tehničkih pričuva Članak 6.

- (1) Revizorsko društvo dužno je provjeriti i ocijeniti stanje strukture ulaganja imovine za pokriće tehničkih pričuva o čemu mora izraditi izvještaj o stanju i strukturi ulaganja imovine za pokriće tehničkih pričuva.
- (2) Izvještaj iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati najmanje:
- kratak opis stanja i strukture ulaganja imovine za pokriće tehničkih pričuva s usporednim tabličnim prikazom tehničkih pričuva,
 - stanje ulaganja imovine za pokriće tehničkih pričuva na početku godine i na kraju godine te promjene stanja ulaganja tijekom godine,
 - preporuke revizora s navođenjem uočenih slabosti i rizika,
 - konstatacije o postupcima mirovinskog osiguravajućeg društva s obzirom na preporuke revizora iz prethodnih godina te
 - konstatacije o stanju i strukturi ulaganja imovine za pokriće tehničkih pričuva te usklađenost navedenog ulaganja s odredbama Zakona i na temelju njega donesenim propisima,
 - ocjenu revizora iz članka 4. stavka 4. ovoga Pravilnika.
- (3) Izvještaj iz stavka 1. ovoga članka izrađuje se posebno za ulaganja imovine za pokriće tehničke pričuve za obvezno mirovinsko osiguranje odnosno poslove iz članka 9. stavka 1. točke 1. Zakona, posebno za dobrovoljno mirovinsko osiguranje odnosno poslove iz članka 9. stavka 1. točaka 2., 3. i 4. Zakona i posebno za druge poslove vezane za poslove mirovinskog osiguranja iz članka 9. stavka 1. točke 5. Zakona.

Izvještaj o ispunjavanju uvjeta adekvatnosti kapitala Članak 7.

- (1) Revizorsko društvo dužno je provjeriti i ocijeniti ispunjavanje uvjeta adekvatnosti kapitala mirovinskog osiguravajućeg društva o čemu mora izraditi izvještaj o ispunjavanju uvjeta adekvatnosti kapitala.
- (2) Izvještaj iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati najmanje:
- kratak opis stanja i strukture kapitala s osvrtom na stavke osnovnog kapitala, dopunskog kapitala i stavke odbitka,
 - stanje kapitala na početku godine i na kraju godine te promjene stanja tijekom godine s usporednim prikazom potrebne granice solventnosti,
 - preporuke revizora s navođenjem uočenih slabosti i rizika i
 - konstatacije o postupcima mirovinskog osiguravajućeg društva s obzirom na preporuke revizora iz prethodnih godina,
 - ocjenu revizora iz članka 4. stavka 4. ovoga Pravilnika.

Izveštaj o načinu vođenja poslovnih knjiga
Članak 8.

(1) Revizorsko društvo dužno je provjeriti i ocijeniti način vođenja poslovnih knjiga o čemu mora izraditi izvještaj o načinu vođenja poslovnih knjiga.

(2) Izvještaj iz stavka 1. ovoga članka uključuje ocjenu revizora iz članka 4. stavka 4. ovoga Pravilnika o načinu vođenja poslovnih knjiga mirovinskog osiguravajućeg društva s navođenjem eventualnih nepravilnosti ili slabosti koje su utvrđene tijekom revizije, kao i rizika koji iz tih slabosti proizlaze.

Izveštaj o ispravnosti i potpunosti obavijesti i izvještaja koji se dostavljaju Hanfi
Članak 9.

(1) Revizorsko društvo dužno je provjeriti i ocijeniti ispravnost i potpunost obavijesti i izvještaja koji se dostavljaju Hanfi na temelju Zakona i na temelju njega donesenih propisa o čemu mora izraditi izvještaj o ispravnosti i potpunosti obavijesti i izvještaja koji se dostavljaju Hanfi.

(2) Izvještaj iz stavka 1. ovoga članka uključuje ocjenu revizora iz članka 4. stavka 4. ovoga Pravilnika o ispravnosti i potpunosti obavijesti i izvještaja koji se dostavljaju Hanfi na temelju Zakona i na temelju njega donesenih propisa.

Izveštaj o pridržavanju pravila o upravljanju rizicima
Članak 10.

(1) Revizorsko društvo dužno je u skladu s člankom 100.f stavka 1. točke 1. Zakona provjeriti i ocijeniti poštivanje politike upravljanja rizicima, poštivanje definiranih prihvatljivih razina rizika za mirovinsko osiguravajuće društvo te poštivanje postupaka i procedura kojima se provode mjere preuzimanja, smanjivanja, disperzije, prijenosa i izbjegavanja rizika, kao i primjenu navedenih akata o čemu mora izraditi Izvještaj o pridržavanju pravila o upravljanju rizicima.

(2) Ocjenu adekvatnosti upravljanja rizicima iz stavka 1. ovoga članka revizorsko društvo donosi na temelju procjene:

- ispunjavanja organizacijskih zahtjeva vezanih za upravljanje pojedinim rizikom,
- politika i procedura koje se odnose na upravljanje pojedinim rizikom,
- provođenja donesenih politika i procedura,
- adekvatnosti identificiranja, mjerenja i praćenja pojedinog rizika i
- adekvatnosti i djelotvornosti sustava unutarnjih kontrola vezanih uz upravljanje pojedinim rizikom.

(3) Izvještaj iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati najmanje:

- kratak opis rizika kojima je mirovinsko osiguravajuće društvo izloženo ili kojima bi moglo biti izloženo u svojem poslovanju,
- ocjenu primjerenosti i učinkovitosti politika upravljanja rizicima, te postupaka, alata i tehnika mjerenja i upravljanja rizicima,
- usklađenost postupanja mirovinskog osiguravajućeg društva s politikom upravljanja rizicima te postupcima, alatima i tehnikama upravljanja rizicima,
- usklađenost razine izloženosti rizicima za mirovinsko osiguravajuće društvo s definiranim internim ograničenjima izloženosti rizicima i profilom rizičnosti mirovinskog osiguravajućeg društva,
- konstatacije o postupanju mirovinskog osiguravajućeg društva na temelju preporuka interne revizije,
- konstatacije o postupcima mirovinskog osiguravajućeg društva s obzirom na preporuke revizora iz prethodnih godina,
- preporuke revizora s navođenjem uočenih slabosti i rizika i
- ocjenu revizora iz članka 4. stavka 4. ovoga Pravilnika o adekvatnosti identificiranja, mjerenja i upravljanja pojedinim rizikom, i o adekvatnosti i djelotvornosti sustava unutarnjih kontrola, vezano uz upravljanje rizicima.

Izveštaj o stanju informacijskog sustava i adekvatnosti upravljanja informacijskim sustavom
Članak 11.

(1) Ocjenu o stanju informacijskog sustava i adekvatnosti upravljanja informacijskim sustavom iz članka 100.f stavka 1. točke 2. Zakona, revizorsko društvo daje u Izveštaju o stanju informacijskog sustava i adekvatnosti upravljanja informacijskim sustavom, koji mora sadržavati najmanje:

1. osnovne podatke o provedbi revizijskog postupka,
2. opis informacijskog sustava,
3. konstatacije o postupcima mirovinskog osiguravajućeg društva s obzirom na preporuke revizora iz prethodnih godina,
4. preporuke revizora s navođenjem uočenih slabosti, nedostataka i rizika informacijskog sustava i
5. ocjenu revizora o stanju i adekvatnosti upravljanja informacijskim sustavom u skladu sa člankom 4. stavkom 4. ovoga Pravilnika.

(2) U slučaju da prilikom izrade izvještaja iz stavka 1. ovoga članka revizorsko društvo nije uzelo u obzir Smjernice za provedbu revizije informacijskog sustava subjekata nadzora od strane revizorskih društava objavljene na mrežnim stranicama Hanfe potrebno je obrazložiti razloge takvog postupanja.

Sadržaj revizorskog izvješća za potrebe Hanfe
Članak 12.

(1) Revizorsko izvješće za potrebe Hanfe mora sadržavati:

- zasebnu ocjenu o stanju i promjenama tehničkih pričuva,
- zasebnu ocjenu o stanju i strukturi ulaganja imovine za pokriće tehničkih pričuva,
- zasebnu ocjenu o ispunjavanju uvjeta adekvatnosti kapitala,
- zasebnu ocjenu o načinu vođenja poslovnih knjiga,
- zasebnu ocjenu o ispravnosti i potpunosti obavijesti i izvještaja koji se dostavljaju Hanfi,
- zasebnu ocjenu o pridržavanju pravila o upravljanju rizicima i
- zasebnu ocjenu o stanju informacijskog sustava i adekvatnosti upravljanja informacijskim sustavom.

(2) Odbijanje ocjene iz stavka 1. ovog članka nema za posljedicu odbijanje godišnjih financijskih izvještaja, odnosno godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja za tu godinu o kojima je u revizorskom izvještaju izdano pozitivno ili uvjetno mišljenje.

(3) Ako Hanfa utvrdi da ocjena iz stavka 1. ovoga članka nije dana u skladu sa Zakonom i/ili odredbama ovoga Pravilnika, a u odnosu na alineju 7. iz stavka 1. ovog članka i/ili u skladu sa odredbama Uredbe (EU) 2022/2554 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2022. o digitalnoj operativnoj otpornosti za financijski sektor i izmjeni uredbi (EZ) br. 1060/2009, (EU) br. 648/2012, (EU) br. 600/2014, (EU) br. 909/2014 i (EU) 2016/1011 ili ako Hanfa na temelju obavljenog nadzora ili na drugi način utvrdi da ista nije zasnovana na istinitim i objektivnim činjenicama, može zahtijevati od revizora da ocjenu ispravi ili dopuni, a u slučaju da revizor ne postupi sukladno zahtjevu Hanfe, Hanfa može odbiti ocjenu te zahtijevati od mirovinskog osiguravajućeg društva da na njegov trošak ocjenu daju ovlašteni revizori iz drugog revizorskog društva.

(4) Revizorskom izvješću prilažu se izvještaji koji su bili predmet revizije.

(5) Revizorsko izvješće sastavlja i potpisuje ovlašteni revizor u svoje ime, kao i odgovorna osoba revizorskog društva u ime revizorskog društva.

(6) Revizorsko društvo dužno je revizorsko izvješće za potrebe Hanfe sastaviti u pisanom obliku.

Rokovi dostave
Članak 13.

Revizorsko društvo dužno je dostaviti Hanfi revizorsko izvješće za potrebe Hanfe najkasnije u roku od četiri mjeseca nakon isteka poslovne godine za koju se izvještaj sastavlja.

Način dostave
Članak 14.

Revizorsko izvješće za potrebe Hanfe revizorsko društvo dužno je dostaviti Hanfi u pisanom obliku, neposredno ili poštom.

Stupanje na snagu
Članak 15.

(1) Stupanjem na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o reviziji izvještaja mirovinskog osiguravajućeg društva (»Narodne novine«, broj 116/2019 i 155/2022).

(2) Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

KLASA: 011-01/24-11/01
URBROJ: 326-01-70-72-24-8
Zagreb, 8. studenoga 2024.

PREDSJEDNIK UPRAVNOG VIJEĆA
dr. sc. Ante Žigman